

KÖNYVTÁRI

1966 III

HIRADÓ

= = = = =
 =
 = K Ö N Y V T Á R I H I R A D Ó
 = Fejér megye közművelődési könyvtárosai
 = számára
 = /körlevélként/
 =
 = = = = =

Eredményeink és gondjaink.

A második ötéves terv során megyénk könyvtárhelyzete lényeges átalakulá-
 son ment keresztül. Mintegy három millió forintot fordítottunk helyisé-
 gek rendbehozására és butorbeszerzésre, többek közt a Megyei Könyvtár
 kapott jó elhelyezést. Könyvbeszerzésre több mint hét millió forintot
 fordítottunk. Elértük, hogy 600 kötet helyett, 1965. végére 1000 la-
 kosra 1288 kötet jut, miközben több mint ötvenezer kötetet vontunk ki
 állományainkból, elavulás és duplum címen. Megyénk könyvtárainak há-
 romnegyed részében szabadpolcraól kölcsönöznek. Olvasóink száma több
 mint huszezerrel emelkedett a tervidőszak során, könyvforgalmunk pon-
 tosan megkétszereződött 1965. végére. /Kölcsönzött kötetek száma más-
 félmillió./

A szabadpolcos kölcsönzés igényesebb olvasók nevelését tette lehetővé.
 Megélnékült a könyvtárközi kölcsönzés, úgy megyén belül, mint az orszá-
 gos könyvtárakkal való kapcsolat során. Emelkedett a szak- és ismeret-
 terjesztő irodalom forgalmazása. Olvasóink nagy százaléka fiatal, ér-
 deklődő, könyvtáraink körül jelentős számban tevékenykednek, mint
 könyvtári aktívák segítenek könyvtárosainknak.

Könyvtári egységeink száma 186-ról 217-re emelkedett, jóllehet ez a
 számszerűség nem tükrözi a fejlődést, amely ugyanazon helyiségen be-
 lül jobb elhelyezést, esztétikusabb körülményt teremtett meg.

Rendezvényeink száma évről-évre növekszik. Az Ünnepi Könyvhét mellé fel-
 sorakozott a Költészet Napja, az Őszi Könyvhetek, a falunapok során

immár rendszeressé váló író-olvasó találkozók nagy száma. A rendezvények könyvtárosaink tartalmi munkáját segítik, azt a nevelő tevékenységet, amely megszilárdítja olvasóink táborát.

Járásaink közül ki kell emelni a székesfehérvári járás könyvtárügyének fejlődését, ahol az ezer főre jutó kötetek száma és a lakosság olvasottsága, a legmagasabb. A Járási Tanács vezetőinek gondoskodása, a könyvtárüggyel való törődése tükröződik ezekben a számokban. /1000 lakosra 1290 kötet jut, a lakosság 16,5 %-a olvasó./ A dunaujvárosi járásban szintén szépen emelkedett a könyvtárak állománya, azonban tulnyomórészt nagy községekről lévén szó, bizonyos lemaradás mutatkozik. Jelentős fejlődés mutatkozik a korábbi állapotokhoz mérten, a móri járásban is, egy bizonyos ponton túl azonban, az objektív lehetőségek hiányában, a fejlődés nem fokozható. A sárbogárdi járás új könyvtárat kapott, korszerű helyiségeiben minden feltétele megvan a jó könyvtári munkának. A bicskei járási könyvtárat felújítottuk, önálló gyerekkönyvtárral bővült. A tartalmi munka, valamint a statisztikai fogycelen, a szerzeményezés, jelentősen javult, szinte minden könyvtárunkban nagy fejlődéssel találkozhatunk.

Már a második ötéves terv félidejében rá kellett jönnünk arra, hogy a helyiség, könyvállomány és olvasói létszám bővülése folyamán törekedni kell addigi eredményeink megszilárdítására, a tartalmi munka fokozására. Olyannyira fontosnak mutatkozik ez a kérdés, hogy a harmadik ötéves terv során sem tudunk lemondani eddigi munkánk és eredményeink szakadatlan megszilárdításáról. Egyre fontosabbá válik a gondos szerzeményezés, az önálló, gyűjtemény jellegű könyvtárak tervszerű kialakítása, a kézi-könyvtárak megteremtése, a szak és szépirodalmi művek arányos és észszerű megoszlása egy állományon belül, valamint az olvasótermi anyag különválasztása. A következő öt év során, szinte legfontosabb feladataink közé kell hogy tartozzék ez a kérdéscsoport. 1970. végére 1000 lakosra

megyei szinten 1800 kötetet tervezünk, ami azt jelenti, hogyha megyei átlagban 2-3000 lakosu községeink vannak /és ezek vannak ma is tulsulyban/ akkor 2-5000 kötetes vagy ennél nagyobb könyvtárak várhatók a harmadik ötéves terv végére. Uj irányelveink nem mechanikusan értelmezik az 1000 lakosra jutó kötetek számát, miután a viszonyítás mindég relativ. A kis községekben több könyvet kell biztosítani a fenti mutatószámnál, azért hogy nagyobb választékkal rendelkezék a község lakossága.

Rendkívül fontos igényként jelentkezik a folyóiratok, napilapok kéréssettsége könyvtárainkban. Sajnos, a számuk nem kielégítő. Oda kell hatnunk a jövőben, hogy megrendelésekkel pótoljuk a mulasztást, s addig is, a községbe járó folyóiratokat, napilapokat, - elsősorban a tömegszervezetek által megrendelt lapokra gondolunk - olyan helyiségben kell elhelyezni, ahol mindenki hozzájuthat. Erre mindenhol a könyvtár a legalkalmasabb.

A harmadik ötéves tervben szerepel a móri járási könyvtár felujítása, amely területileg messzemenően biztosítani fogja a munkatársak és olvasók igényeit. Bicskén, a politechnikai terem felszabadulása után olvasótérrel bővül a Járási Könyvtár. Dunaujvárosban önálló épülettel kívánja megoldani a Városi Tanács a Járási Könyvtár egyre súlyosabbá váló helyiség gondjait.

Több községi könyvtárunkban kívánjuk korszerűsíteni a meglévő, elavult berendezést, erre anyagi lehetőségeink is biztatók. A megyei Művelődésügyi Osztállyal karöltve, még ebben az évben megkezdjük az első klubkönyvtárak kiképzését, hogy a nap nagyobb részében nyitva álló könyvtárakat hozzunk létre, hírlapokkal, folyóiratokkal felszerelve.

Céljaink megvalósításához a községek, járások vezetőinek segítsége nélkülözhetetlen. Nem kis szerepet kap ebben a nagy munkában a Könyvbarát Bizottság, ugy megyei mint községi szinten. Társadalmi összefogás nélkül,

bármilyen összeg és szép elképzelés áll rendelkezésünkre, nem jutunk mesz-
szire. Azokban a községekben találunk jól működő, állományában összehan-
golt könyvtárat, ahol más társadalmi szervek is bekapcsolódnak a könyvtár
körüli munkába, mely igen sokrétű, és nem mindig csak anyagiakon múlott.
Ahol sok ember látja a hasznos munkát, amit a könyvtár hatékonyságában
képes kifejteni, ott sok ember gondjává válik, s az ilyen helyen legyő-
zik a lehetetlent is.

Ehhez a munkához kívánok sok egészséget munkatársaimnak.

dr. Csongor Endréné

AZ OLVASATÁS LÉLEKTANÁHOZ.

Szabálytalan beszámoló egy mikro-
vizsgálatról.

Azt hiszem, nem sántít tulságosan a hasonlat, ha az olvasásелеmzést a kibernetikához hasonlítom a mi szakterületünkön. Nemcsak azért, mert mindkettő fiatal - sőt az olvasásелеmzés még jobbára csak reménybeli - ága a tudománynak, s mert mindkettő nagy távlatokat sejtet. Inkább arra a "kormányzó", irányító-szervező funkcióra gondolok, amit egyik műszaki téren, másik a könyvtártudományban, közvetlenebbül a mindennapi könyvtári munkában betölthet. S ha már az összefüggéseknél tartunk, ~~hadd~~ említssem meg, hogy az olvasásелеmzést én a szociológia speciális szakterületei közé sorolnám; tehát a könyvtártudományt egy olyan diszciplínával hozza rokonságba, amely szintén erőteljes fellendülésben van napjainkban /bár a szociológia, tudjuk, jelentős történelmi multtal is rendelkezik/, s a társadalmi élet legkülönbözőbb területein várnak tőle hasznos eredményeket.

Két ekből irtam le ezt a rövid gondolat-vázlatot. Elsősorban, hogy ezen az uton is a könyvtárosok emlékezetébe idézzem az olvasásелеmzés fontosságát, arra számítva, hogy sokan folyamodnak majd munkájukban - engedtessek meg nekem ez a szóhasználat - a "könyvtártudomány kibernetikájának" segítségéhez. Másodszor pedig mentségemül mondtam el, hogy mutassan, nem az olvasásелеmzés lebecsülése miatt számolok be egy kissé szabálytalan felmérésről - s mint látni fogják, szabálytalan gondolatvezetéssel is.

Mert az ilyen jellegű munkának két kiinduló - most már fűzzük tovább a hasonlatokat - "mágnéspólusa" van, amelyek ellentmondanak egymásnak és mégis elválaszthatatlanul összetartoznak. Ki kell zárni a véletlent és a véletlenre kell alapozni - azaz gondosan meg kell határozni a felmérés alanyait és szempontjait, de ezen a kiválasztott területen belül már a

véletlenségre bizzuk a további válogatás feladatát.

A véletlen mennyisége

Nos, mi Dunaujvárosban nem szabtuk meg, hogy az olvasók melyik rétegeről kívánunk adatokat szerezni, s általában az esetlegességre hagytuk, milyen anyagunk gyűlik össze. Julius közepén, 12 kölcsönzési napon gyűjtöttük össze a kérőlapon beadott könyvigényeket. Az időpont azért látszott kedvezőnek, mert ilyenkor a szervezett tanulás szünetel, s a kérőlapoktól valóban a spontán érdeklődést olvashatjuk le. Persze, teljesebb képet kapnánk erről a napi statisztika alapján. Ám az összforgalomban jelentős szerepet kap az a "bizonytalansági tényező", hogy mivel találkozott éppen az olvasó keresgélés közben, vagy a hozzávetőleg körvonalazott témából mit adott kezébe a könyvtáros. A kérőlapnak viszont megvan az az előnye, hogy a tudatos igényt közvetíti /még ha végül más, hasonló munkát is visz el az olvasó, mert a kért mű nincs bent/. A másik pedig, hogy ezen a módon a katalógushasználatról is képet alkothatunk, ami jóval fontosabb, mint amennyire elemzett területe a könyvtári munkának,

Jogosan vetődik föl a kérdés, hogy mennyire megbízható egy ilyen szakkerü felmérés, az ebből levont következtetésekben mennyit irhatunk a véletlen számlájára és mennyi a reális, támpontot nyújtó tanulság. Az természetes, hogy egyetlen fölmérés sem tükrözi a maga teljességében a valóságot, sőt ez nem is lenne kívánatos. Az ilyen jellegű elemzésektől azt várjuk, hogy a heterogén valóság helyett annak eredőjét, a jellemző átlagot mutassa meg, hiszen nem a sokszínűséget keressük, hanem az abban rejlő tendenciát, nem a folyót akarjuk megtalálni, hanem annak a sodrát. Első megállapításként - megelőzve az adatszerű bizonyítást - azt irhatnám le, hogy már egy ilyen kevés fáradságot igénylő felmérés is eléggé megbízható adatokat szolgáltat, érdemes tehát foglalkozni vele. Rögtön hozzáfűzöm ehhez, megerősítésként és második megállapításként is, hogy a kérőlapokon feltüntetett művek megoszlása közel azonos,

illetve valamivel jobb, mint az összehasonlítási alapul szolgáló második negyedévi ismeretterjesztő forgalom bontása.

Ezt azonban már részletesebben kell vizsgálnunk.

Kezdetnek - meglepetés.

A vizsgált időszakban 872 látogatója volt a könyvtárnak, közülük 31-en töltötték ki kéréslapot. Természetesen ennél jóval többen fordultak - akár a katalógus alapján kiválasztott - kéréssel, de élıszóban a könyvtárosokhoz, s maga, a szabadpolcos rendszer is csökkenti az olvasók számára a katalógushasználat jelentőségét, az eredmény azonban így sem kielégítő.

A könyvtár 45 ezer kötete közül szűk 5 ezer van szabadpolcon, ezek közül mintegy 1250 ismeretterjesztő aminek a fele természettudományi munka.

/Éppen a korlátozott szabadpolcos tér miatt változtatva tesszük ki egy-egy szak teljes, vagy közel teljes anyagát, s most a természettudományos művek vannak soron./ A raktárban lévő szépirodalmi anyag is eléggé hozzáférhető az olvasók számára, mert a könyvkártyákat a kölcsönzőhelyiségben, katalógus-szerűen tároljuk, s a látogatók válogathatnak közülük. A szakkönyvek jelentős részét azonban "rejtli" a raktár, s ezt csak fokozott katalógushasználat révén ismerhetik meg a kölcsönzők. Akik rendszeresen foglalkoznak valamelyik szakterülettel, megszokták már, hogy a katalógust tekintsék kiindulópontnak, ezt a gyakorlatot azonban kívánatos lenne minél szélesebb körben kiterjeszteni.

Bevallom, meglepődtem, amikor a kéréslapokat foglalkozás és életkor szerint csoportosítottam. Nézzük az eredményt.

Foglalkozás szerint:

Életkor szerint:

munkás	10	14-18 éves	7
tanuló	9	18-30 "	14
egyéb	12	30 év felett	10

Az első, ami feltűnt, a fizikai dolgozók nagyarányu szereplése, ami ha úgy tetszik, az "egyéb" csoportnál is magasabb, hiszen abban egyaránt szerepel mérnök, és htb., tehát erősen osztott kategória. Erőltetett

lenne ebből az adatból most messzemenő következtetéseket levonni. Csú-
pán jelzésnek tekintem, ami arra figyelmeztet, hogy a tudatos olvasóvá
válás potenciája nagy ebben a csoportban, talán nagyobb, mint amennyi-
re tudomást veszünk róla. Bizonyos mértékig kísért az a felfogás, hogy
a "foglalkozás" rubrikába beleygőmszöljük az egész embert, azt egyben
igényszintjének mércéjéül is alkalmazzuk /az olvasott könyvek és az ol-
vasás tudatosságának szempontjából is./ Ez a felmérés az ellenkezőjét
bizonyítja, s arra figyelmeztet, hogy a jelentkező igényt igyekezzünk
minél jobban kifejleszteni, általánossá tenni.

A másik figyelemre méltó adatot az életkor szerinti csoportosítás szol-
gáltatja. A vizsgált olvasók kétharmada 21 fő 30 év alatti. Tehát a fia-
tal korosztályban - nyilván nem véletlenül - sokkal erősebben fejlődött
ki a tudatos könyvtárhasználat "reflexe". - Éppen azokban az olvasókban,
akikre még hosszú távlatban számíthatunk. S ez természetes kedvező ten-
denciát is jelent.

A nyári olvasmányok.

Érdeemes megvizsgálni, hogyan alakul a nyári időszakban az egyes szakok
aránya. Maga a statisztika azonban itt nem ad százszázalékos képet, hi-
szen a "társadalomtudományok" vagy az "egyéb" rovat nagyon változatos
jellegű könyveket takar. A 31 olvasó 75 művet tüntetett fel a **kérőlapokca-**
ezeknek százalékos megoszlását a vizsgált időszakra eső egy mintavételi
nap és a második negyedév adataival hasonlítottam össze.

	II. n.é. %	mintavét n. %	vizsg.idősz. %
Társadalomtud.	20,5	20,1	28,8
természettud.	8,9	5,9	6,1
műszaki	15,6	28,4	24,2
mezőgazdasági	6,9	1,8	3,0
egyéb	54,1	43,8	37,9
	100,0	100,0	100,0

Az összehasonlítás alapján a vizsgált időszak eredményét tartom a legjobbnak. Elsősorban negatív megközelítés alapján - ebben a csoportban a legkevesebb az "egyéb" könyvek száma, tehát körvonalazottabb a meghatározott szakterületre - s tegyük hozzá, egy kicsit fontosabb területekre - vonatkozó igény. Természetesen ez nem véletlen, éppen a tudatos keresés, és ezzel összefüggésben a katalógushasználat eredménye. A másik, amit ugyanebben a vonatkozásban figyelembe kell venni, a társadalomtudományi és a műszaki könyvek magas aránya.

Mindaz azonban még nem ad pontos választ arra, hogy mit is olvasnak nyáron, az elfogadottan "könnyű olvasmányok" időszakában az emberek. Ennek vizsgálatára önkényesen csoportosítottam a műveket. A "szakkönyvek" csoportjába azokat vettem, amelyek kifejezetten a munkát, vagy az ismeretek magasabb szintű gyarapítását szolgálják. "Szórakoztatónak" számítottam azokat, amelyek az egyéni kedvteléshez /barkácsolás, fényképezés, stb./, Végül az elmaradhatatlan "egyéb" kategóriában szerepel mindaz, ami ezekből kimaradt, tehát olyan jellegű érdeklődést elégít ki, amit szakos könyvekből ismerhet meg az olvasó.

szakkönyv 16

szórakoztató 30

egyéb 29 /ebből 9 szépirodalmi/.

Legnagyobb tehát a szórakoztatónak minősített könyvek aránya, és nem lehet figyelmen kívül hagyni az úgynevezett szakkönyvek csoportját sem. Nyári olvasmánynak, úgy látszik, valóban "könnyebb műfajú" szakkönyvek alkalmasabbak, s ezeknek a hozzáférhetővé tételére, forgalmára kell felkészülni. E-mellett azonban számolni kell a magasabb szintű könyvek iránti igénnyel, sőt ezek olvastatását szorgalmazni kell, hiszen az élet nyáron is legfeljebb a szabadság két-háromhetes idejére "áll meg".

Nem árt még röviden felvázolni, milyen jellegű könyveket kértek gyakrabban. Legtöbb igény volt /12/ politikai bűnügyekkel foglalkozó és /10/ sporttal kapcsolatos munkákra. /A számok a kért művek számát jelzik./

Többen kerestek rádió és tv-szerelésről szóló anyagot /8/, de volt olyan /mérnök/ olvasó, aki az acélhengergelés szakkönyveit kérte, vagy az a 19 éves lakatos, aki Lenin-műveket tanulmányozott.

Egy kis kitérő

Még az előző felsoroláshoz tartozna, hogy három - fiatal - olvasó a nemi étellel foglalkozó könyveket kért, Azért választottam mégis külön, mert jó adalék a katalógushasználat - ha nem is jellemző, de el sem hanyagolható - egyik szerepéhez. Az ilyen jellegű munkákat, különösen másnemű könyvtárostól, nem szívesen kérik az emberek, szabadpolcon pedig nem találják meg. Más esetben az olvasó nem tudja pontosan meghatározni, melyik könyvet kéri, sőt esetleg a téma-megjelölés sem elég segítség, mert valamilyen speciális részletkérdéssel akar foglalkozni. A hasonló, számtalan variációban előforduló esetekben egyetlen támpont a katalógus marad, hiszen nagyobb állománynál a könyvtáros sem tud mindig "fejből" ajánlani. Maga a katalógushasználat kérdése nem tartozik ennek az irásnak a szűken vett témájához, mégis mindegyre ennek a vetületében vizsgáltam a kérdést, s befejezésül is efelé tennék egy rövid kitérőt. Mert valahol, a puszta számok mögött, mégiscsak találkozunk a két téma, az olvasási szint és a katalógushasználat.

Az előző bekezdésben fölhozott "érvekre" azt is lehetne felelni, hogy a könyvtáros odanegy a katalógushoz, és megnutatja az olvasónak, milyen művekből válogathat. Csakhogy nagy forgalom idején erre ugyancsak kevés idő jut. S még fontosabb ennél, hogy az önálló keresést - természetesen odáig a könyvtáros segítségével jut el a látogató - nem pótolja az ilyen "szellemi mankó" /vagy méginkább módszerbeli./ A kért, illetve kölcsönzött könyvek összehasonlítása azt mutatta, hogy az önálló keresés alapján kiválasztott művek megoszlása jobb, mint ami a statisztikában, spontán kialakul. És ez nem véletlen. Akinek csupán amorf, ködös elképzelései vannak, arról, hogy mit olvasna, nem fordul a katalógushoz. Azt viszi, ami a kezé-

be akad. Egy magasabb szintű igény vezet a dobozokban sorakozó cédulákhoz - de ez vissza is hat, a katalógus használata fejleszti, mederbe tereli, szinte megfogalmazza - az olvasó számára és - az igényét.

Számos eleme van még ennek a kérdésnek, amit itt érinteni sem tudok. Tulajdonképpen nem is volt több a célom, mint egy-két kérdést fölvetni - ha szabálytalanul is, beszámolni egy mikrovizsgálatról, ami lám, milyen sok papíron terpeszkedett szét. Remélem, hogy nem egészen fölöslegesen.

Galántai Béla

A szemmagasságban elhelyezett könyvek előnyös helyzete a szabadpolcon.

A szabadpolcon elhelyezett könyvek forgalmát több technikai tényező is jelentősen befolyásolja. Ilyen tényezők például a jól elhelyezett választólapok egyértelmű, közérthető feliratai, egy-egy aktuális témacsőport kiemelése, vagy feltűnő helyen elkészített kiállítás, stb. A könyvek elhelyezésénél és azok forgalmánál nem utolsó szempont az sem, hogy az olvasó, aki csak "böngészt", hogyan és honnan választja ki olvasmányait. Gyakorló könyvtárosok tapasztalataiból tudjuk, hogy a legtöbb olvasó nem szívesen nyújtózkodik a felső polchoz, vagy hajol le az alsó sorokig. Legkényelmesebb és ezért a leggyakoribb eset, hogy a szemmagasságban elhelyezett 2-3 polcra válogatnak többen. Hogy ez mennyire így van, példának közlöm itt egy régebbi felmérésünk eredményét.

Ezen a napon a látogatók száma 142 volt.

A kölcsönzött könyvek száma 443 kötet.

A kölcsönzés sorok szerinti megoszlása a következő:

Sorok száma	kölcsönzött kötet	sorok szerinti megoszlás a napi forgalom %-ában.
1.	62	14
2.	75	17
3.	86	19,4
4.	62	14
5.	55	12,4
6.	57	12,9 ebből 13 %
7.	46	10,3 "keresett" írók könyve
Összesen:	443 kötet	100 %

A 6. és 7. sor forgalma viszonylag azért ilyen magas, mert a kedvelt írók, ill. könyvek jelentős részének itt van a raktári helye.

A 6. sorban: Zola, Krudy, Jókai, Tolstoj, Steinbeck, Stendhal, A. Franc, sport, utikalauz, összesen 36 kötet.

A 7. sorban: Dumas, W. Scott, S. Zweig, A. Seghers, összesen 22 kötet.

Tehát $36 + 22 = 58$ kötet, ami a forgalom 13 %-át teszi ki. Ez a szám arra enged következtetni, hogy az össz. forgalomnak csupán 10 %-a kerül ki spontán válogatás alapján az alsó két sorból. Ha a táblázatot figyeljük, könnyen megállapíthatjuk, hogy csupán a 3. sornak - ez a legtökéletesebb szemmagasság - majdnem kétszeres a forgalom, mint az alsó kettőé együtt, a 13 % levonása után. /Megjegyezném, hogy a könyvtár ebben az időszakban alacsony ülőkékkel még nem rendelkezett./

Ez a felmérés nemcsak bizonyítja eddigi megfigyelésünket, hanem arra is figyelmeztet, hogyha nem akarjuk eltérni, hogy bizonyos könyvek érintetlenül porosodjanak a felső, ill. az alsó polcokon, akkor valamilyen módszerrel változtatni kell a helyzeten.

Melyek ezek a módszerek?

Gyakorlatilag teljes megoldás természetesen nem lehetséges, mivel helyhiányában egyetlen könyvtár sem engedheti meg magának, hogy csak szemmagasságban helyezze el állományát. Marad tehát elsősorban a két legkézenfekvőbb megoldás: nem helyezünk el túl magasan polcokat, az alsó sorokban való válogatást pedig alacsony ülőkék beállításával könnyítjük meg. Továbbá jelentős eredményt lehet elérni a könyvek időnkénti "csusztatásával", ha így legalább a raktári rend egy-két sorral megváltozik, s nem utolsó sorban felhívhatjuk a figyelmet a kedvezőtlenül elhelyezett könyvekre gondos "kiforgatással" és szóbeli ajánlással is.

Hegedüs Éva

O l v a s ó t e r v

J. Katalin középiskolás tanuló számára 1966. július -

1967. május.

Életrajzi adatok: 1949-ben született Székesfehérváron. Mindig a városban élt, a belváros területén. Vidéken csak kirándulások alkalmával volt. Apja: munkás. Édesanyja háztartásbeli. Két, nála fiatalabb testvére van. Általános gimnázium zenei tagozatába jár. Zenét tanul, ügyesen zongorázik. Szépen énekel. Szórakozásai: olvasás, mozi, színház. TV-nincs a családban. Pályaválasztásáról még nem döntött határozottan. Esetleg óvónő vagy védőnő akar lenni. Egyetemre nem készül. Hármás-négyes tanuló. Az olvasási terv időszakában IV. osztályos lesz. Öt éve könyvtári tag. /Ebből 2 év gyermekkönyvtárban./

Lelki alkata, gondolkodása:

Közlékeny, érdeklődő, érzelnek, szenvedélyek iránt nagyon fogékony. Gondolkodása azonban nem elég mély, logikája fejletlen, nem önálló a következtetések levonásában. Iskolában is nehézségei vannak matematikából, zeneelméletből és fogalmazási feladatoknál.

Legértékesebb tulajdonságai: fantáziagazdagság, éhsége az új dolgok iránt, bizalom, /iskoláról, tanárokkal, szüleivel, könyvtárossal szemben/, erős érzelmi átélőképesség.

Hibái: izlés és véleményalkotási bizonytalanság, bizonyos szüklátókörség, erős eltolódás az érzelmi élmények felé az értelmi rovására.

Külső hatások:

Édesapja, aki egy nagyüzemben szakmunkás, keveset foglalkozik gyerekeivel. Édesanyja kispolgári hatásokat mutató környezetet alakít ki otthon. Az édesanyja és a család más nőtagjai gyakran ajánlanak Katinak könyveket ifjuságuk olvasmányjaiból /pl. Elfújta a szél, Harsányi Zsolt - Herczeg Ferenc műveket./ A zenetanulás egyelőre nem idézett elő lényeges segítséget fejlődésében. Tudatosan nem hatol a zene lényegébe. Zenekulturája mechanikus. Jó hatás azonban az iskola: kiváló vezetéssel működő irodalmi színpad

tagja. Jó közösség az osztálya, s a KISZ szervezet is. Gyakran rendeznek vitákat, lapot is szerkesztenek. Filmek erősen hatnak rá. Legerősebb külső hatás, - bár ennek ő nincs tudatában, - a könyv. Főleg könyvtárból olvas, de néha ismerősöktől is kap könyvet. Eleinte e sokszor alacsony színvonalu olvasmányokat eltitkolta a könyvtárostól. Most már maga is megállapítja, hogy mi ponyva és mi félig az, de a könyvtárostól várja az ítéletek pontos indoklását. Ezért szívesen beszélget "nem könyvtári" könyvekről./ Verseket és drámákat csak hallgatni szeret. A hallott versek és színművek hatnak rá.

Olvasmányválasztása, olvasási előzmények.

J. Katalin-anéllett, hogy igényli a könyvtárosok segítségét a könyvválasztásban, szeret böngészni a szabadpolcon. Érdeklők a vonzó című regények. A könyvek külső formája nem befolyásolja erősen. Verset, drámát nem szeret olvasni, elbeszélések olvasására már rászoktattuk ólynódon, hogy egy kötetből egy-egy novellát ajánlottunk neki felkeltve érdeklődését a novella vagy elbeszélés tartalma iránt. Igényli, hogy a kiválasztott mű tartalmáról, színhelyéről, tárgyalt koráról előre tájékoztassák. Tartalmi ismertetés helyett természetesen igyekszünk adni a mű olvasásához. Nagyon sokat olvas. Részben fejlett olvasási technikája, de részben felületessége teszi erre képessé. Ezért különös gondot ^{szempontokat} kell megválogatni a műveket, amelyeket a könyvtáros ajánlására olvas el.

Az elolvasott könyvek nagy mennyisége miatt olvasói multja egyenetlenségeket mutat. A "leányregény" korszakon túl talán épp a túlzott tiltás miatt első választási szempontja a "szerelen keresés" volt. A könyvtáros, mivel más beavatkozási mód nem látszott alkalmasnak, a világirodalom szinte minden kiemelkedő, klasszikus regényét olvastatta vele a romantika és a realizmus nagy íróitól, így védve egyéb nehezebb irányzathoz tartozó /pl. naturalizmus/ és értéktelen művektől.

Ez a módszer eredményesnek bizonyult, amennyiben ma már legkedvesebb írói kiemelkedő alkotók.

/Lev Tolsztoj, Martin du Gard, Hemingway, Móricz Zsigmond, Victor Hugo./

Az olvasóterv összeállításának szempontjai:

Ismeretterjesztő és szakirodalmat a jegyzék nem tartalmaz, mert iskolai tanulmányaihoz kötelező vagy ajánlott irodalomként eleget olvas. Kivétel Benedek Marcell könyve, Az olvasás művészete.

Verset és drámát iskolai irodalmi tanulmányaihoz bőségesen olvas. A tankönyv anyagát maga is kiegészíti.

Regények alkotják tehát az olvasóterv zömét, néhány novella beiktatásával. E regények hatása, várhatóan a következő célt szolgálja:

- a./ izlésfejlesztés,
- b./ történelmi látásmód,
- c./ társadalmi jelenségek felismerése.

Az egyéniség kialakításának szempontjai:

1. El kell érni, hogy érzelmeit ne a szenvedélyek közvetlen hatása, hanem a szenvedélyekben is a humánus fogja meg.
2. Eddigi gazdag de feldolgozatlan olvasmányélményeit kell kiegészítésekkel elmélyíteni.
3. Tényanyagot, történelmi - társadalmi ismereteket kell biztosítani a gimnázium IV. osztályos tananyagához, a kötelező olvasmányokhoz.
4. Szélesíteni kell látókörét: természet- és tájleirő, a parasztság, a proletáriátus, a szomszéd népek élete témáival.
5. A második világháborúval kapcsolatos olvasmányok mind kiegészítések eddigi ilyen tárgyú olvasmányaihoz. A humanitás fogalmát mélyítik el.
6. Az olvasmányok sorrendjét részben az alakítja így, hogy előző élményekkel kapcsolatba hozható legyen, részben az, hogy a számára nehéznek ígérkező művek elosztása jó legyen.

Megjegyzés: Cankar két kisregényéből a Szegénysoron címűt ajánlom, Gorkij elbeszélései közül: Makar Csudra, Izergil anyó, Cselkas, A leány és a halál címűeket.

Gorkij: Foma Gordejev c. regényének régebbi kiadása Aki az életet keresi... címmel jelent meg. E régebbi kiadást ajánlom vonzóbb címe miatt.

Cankar, Ivan

Jernej szolgálégy igazsága /Szluga Uernej i ujevov pravov./ A szegénysoron. /Na klancu./ Két regény. /Ford. Pável Ágoston./ Bp. 1955. 258 l.

Déry Tibor

Felelet. Regény. /4. kiad./ Bp. 1965. 1-2 köt.

Dreiser, Theodore

Amerikai tragédia. /An American tragedy./ /Regény./ Ford. Szöllősy Klára. /Utószó Volkay Sarolta/ Bp. 1964. 868 l.

Gorkij /Makszim/ Maxim

Aki az életet keresi... /Foma Gordeev. Regény. Ford. Radó György/ 2. kiad. Bp. 1949. 289 l.

Gorkij, Makszim

Az Artamonovok. /Delv Artamonobük./ Regény. /Ford. Gelért Hugo. /Bev./ Elbert János./ Bp. 1960. 299 l.

Gorkij /Makszim/

Elbeszélések /Vál. Krajovszkij. Szerk. Makai Imre. Ford. Gáspár Endre, Gyöngyi László, Makai Imre./ Bp. 1951. 359 l.

Németh László

Égető Eszter. /Regény./ /4. kiad./ Bp. 1963. 821 l.

Heyward, Du Bose

Porgy és Bess. /Porgy./ /Regény./ /Ford. Déri György. /Ill./ Hornyánszky Gyula./ Bp. 1965. 142 l.

Rolland Romain

Pierre és Luce. /Pierre et Luce./ /Kisregény./ Ford. Rónay György. /Utószó: Száva Nándor./ /Ill./ Fraus Masereel. /2. kiad./ Bp. 1964. 126 l.

Szabó Pál

Talpalatnyi föld. /Lakodalom - Keresztelő - Bölcső. /Regény. / /4. kiad. /
/Bp. / 1957. 597 l.

Soroyan, William

Egy amerikai közlegény kalandjai. /The Adventures of jackson wesley. /
/Regény. / /Ford. Rácz György. / /Bp. 1947. / 283 l.

Soroyan, William

Emberi történet. /The human comedy. / /Regény. / /Ford. Lengyel András.
/Ill. / Don Freeman. / /Bp. 1944. / 294 l.

Zweig, Stefan

Sakknovella. /Die Schachnovelle. / /Élbeszélés. / Ford. Fónagy Iván. Ill.
Csermes Tibor. /Bp. 1959. / 87 l.

Benedek Marcell

Az olvasás művészete. Uj, átd. és bőv. kiad. Bp. 1957. 390 l.

Tolsztoj, Alekszej

Golgota.

Gévay Ágnes

A gyermekkönyvtári kézikönyvtár használatáról.

A gyermekkönyvtár fontos feladata, hogy a gyermekolvasóknak állandó lehetőséget teremtsen ismereteik gyarapításához, tudásuk kiegészítéséhez. Ilyén lehetőség a helybenolvasás, melynek lényeges része a kézikönyvtár használata.

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár gyermekrésze is rendelkezik kézikönyvtárral. A kézikönyvtár anyagát nem kívánom részletesen ismertetni, mivel a gyakorló könyvtárosok tudják, mit kell tartalmaznia egy ilyen összeállításnak. Nálunk a gyermekek, különösen a felsőtagozatos tanulók, rendszeresen használják a kézikönyvtár könyveit. Segítséget kapnak belőlük irodalmi, történelmi ismereteik bővítéséhez, versenyfeladatok, uttörő expedíciós feladatok megoldásához.

Rendszeresítettünk egy füzetet "Ki mit olvasott a kézikönyvtár könyveiből?" címmel. Ebbe a füzetbe a gyerekek bejegyzik nevüket, a kézbe vett könyv szerzőjét és címét, s hogy a könyvet miért használták. A rovatokat előre elkészítjük a könnyebb áttekinthetőség kedvéért. Ez a kis füzet már sok bejegyzést tartalmaz. A bejegyzések értékelése során megállapítottuk:

- 1./ az olvasók kb. 50%-a tanulmányaik kiegészítésére használja a kézikönyvtárat,
- 2./ tudásuk bővítésére, érdeklődési körük szerint, kb. 25-30% a használók aránya. /Ők például a művészetekkel, természet-tudományokkal, technikával kapcsolatos összefoglaló műveket forgatják./
- 3./ Vannak olyan gyerekek is, akik csupán kíváncsiságból nézegetik a kézikönyvtár könyveit, /10-15%/,
- 4./ a használók többi része különböző típusu kérdésekre keres választ.

Pl.: szótárak segítségével leveleznek külföldi pajtásokkal, vagy kíváncsiak egy-egy idegen szó, fogalom jelentésére,

vagy itt készülnek fel az iskolai "Ki mit tud?" versenyekre, verseket keresnek szavalóversenyen való részvételükhöz.

Sorolhatnám még tovább, hogy mennyi kérdésre, problémára keresnek és találnak is választ itt a pajtások.

Érdemes megemlíteni, hogy jó, ha a könyvtáros a saját eszközeivel is buzdítja az ifju olvasókat, a kézikönyvtár használatára. Ezt a célt szolgálják nálunk az "Okos Bagoly" tábla kérdései. A táblán szereplő kérdésekre nem mindig tudnak a gyermekek fejből válaszolni. Ilyenkor segít a kézikönyvtár. S hogy egyre több gyerek vállalkozik a kérdések megfejtésére, az nemcsak az érdekes kérdésekből adódik, hanem a közös értékelés, könyvekből való ellenőrzés örömeiből, s a legügyesebb válaszadók jutalmazásából is. Így lesznek jártasak szinte észrevétlenül, játszva, a kézikönyvtár használatában.

Az elmondottak alapján arra szeretném felhívni a gyermekekkel foglalkozó könyvtárosok figyelmét, hogy ahol még nincs külön kézikönyvtár, ott sürgősen létre kell hozni. Ha a gyermekek kézikönyvtárát gondosan összeállítottuk, nem szabad megfeledkezni állandó, folyamatos fejlesztéséről sem.

dr. Farkas Józsefné

KÖNYVTÁRAINK ÉLETÉBŐL

Mezőszentgyörgyi krónika.

Mezőszentgyörgyön 1962. nyarán még 74 olvasó és pár száz kötet képezte a községi könyvtárat. Ma 2535 kötet könyvünk van, s a múlt évet 500 olvasóval zártam. S azt szinte még alig hiszem el, hogy valóra vált a ~~dédelgetett~~ álmom, hazatalált a mezőszentgyörgyi könyvtár. Eötvös Károly hajdani lakóházában korszerűen berendezett könyvtár várja újra falunk lakosait. Annak idején 1949-ben hazánkban itt avatták fel elsőnek a népkönyvtárat, ugyanebben a helyiségben, hogy aztán vándorutra keljen a községben, néha nagyon-nagyon rossz körülmények közé. De ez a múlté. A mindig csökkenő olvasótábor is. Ma elmondhatom, hogy még a nyári nagy dologidő dandárjában is, amikor szükségszerűen csökken a kölcsönzők száma, átlagban 50 olvasóra számíthatok egy-egy alkalommal.

Most az új helyiség pedig... talán egy példát... A megnyitás utáni első hétfői kölcsönzési alkalommal történt: hét órára megyek nyitni. Valahogy megéreztem, előbb kell mennem. Az épület oldalának támasztva: kapa, gereblye, még kasza is. A Tsz-ből hazatérő munkások vártak rám. Messze laktak, fáradtak voltak s nem akartak még egyszer visszajönni. Szerényen érdeklődtek, beengedem-e így őket a poros munkaruhában. S amikor átlépték a könyvtár küszöbét, szinte megilletődve néztek körül: nagyon szép, -mondták szinte egyszerre ketten is - végre hely is van, ahova nyugodtan leülhet az ember olvasni. Hosszasan, figyelmesen válogatták a polcokról a könyveket, s boldog megelégedéssel tették a kölcsönzőasztalra. Közben újabb olvasók jöttek, gyermekek, majd különösen sok felnőtt és KISZ-es fiatalok, lányok és asszonyok egyaránt. Mindegyik előállt a maga kívánságával: jó szerelmes legyen a könyv, a másik a harcosat kereste, a harmadik történelmi regény után kutatott. S amíg egy öreg néninek a kért szakácskönyvet kerestem elő - meg is tárgyaltunk egy-két ételreceptet. Ugy osztottam be az időt, hogy mindenkire jusson pár percem. Beszélgettünk

a könyv tartalmáról, van egy olvasóm, aki naplót is vezet az elolvasott könyvekről. Ez a nap különösen forgalmas volt. Nézzük csak kik és mit olvastak?

- 1./ szül. év 1921. fogl. tanár, férfi
Prus: A fáraó, Jan: Őrtüzek a pusztán
- 2./ szül. év 1930. fogl. gyári munkás, férfi
Bernatzik: Gari Gari. Bois: A fekete láng, Dénes István: Így láttam Afrikát.
- 3./ szül. év 1908 fogl. tanácselnök, férfi
Dékány András: Jokkó visszatér, Sot-Okh: A sós sziklák völgye
Rát-Végh: Szerelem, házasság, Berkesi A.: Magány
- 4./ szül. év 1947. fogl. gimn. tanár, férfi
Kraus: Halálgyár, Willis: Két kicsi nővér, Passuth: Sasnak körme között.
Molnár: Négyen a vadonban
- 5./ szül. év 1950. fogl. htb, nő
Molnár G.: Holtak fogságában, Szejfulina: Asszonyors, Fegyin: Első örömök, Gergely M.: Sanyi
- 6./ szül. év 1882 nyugdíjas, férfi
Jókai: Lacsei fehér asszony, Hunt: A Mount Everest meghódítása,
Kratochwill: Felfedezők és hódítók. Poló Marcó: Utazásai
- 7./ szül. év 1939. tanár, férfi
Borcza: Tanulj sakkozni, Móricz: Árvácska, Jókai: A nagyenyedi két füzfa, A szép otthon.
- 8./ szül. év 1920. fogl. bányász, férfi
Sienkiewicz: Kereszteslovagok, Berkesi: Sellő a pecsétgyűrűn.
- 9./ szül. év 1899. fogl. tsz-tag, férfi
Móricz: A nagy fejedelem, Jókai: A kőszivü ember fia
- 10./ szül. év 1914. fogl. tsz-tag, férfi
Perjés Géza: Zrinyi Miklós és kora

- 11./ szül.év.1928. fogl. tsz-tag, férfi
Szabó M.: Az őz. Kodolányi: Julianus barát
- 12./ szül. év 1922. fogl. tsz-tag, férfi
Hegedüs Géza: A milétozi hajós
- 13./ szül. év 1921. fogl. párttitkáb, férfi
Hass: Vadászok a tenger mélyén, Cooper: Nagy indiánkönyv
- 14./ szül. év 1953. fogl. tsz-tag, férfi
Győri Dezső: Tűzvirág, Gerő János: Utlevél a másvilágra, Takács Tibor: Thököly ifjúsága
- 15./ szül. év 1930. fogl. htb, nő
Bóka László: Alázatosan jelentem, Kaffka: ~~Hagyaboly~~
- 16./ szül. év 1932. fogl. gyárimunkás, férfi
Tersánszky: Kakukk Marci, Berkesi: Sellő a pecsétgyűrűn
- 17./ szül. év 1951. fogl. gimnáziumi tanuló, lány
Vancura: Rablólovagok, Győry: Sorsvirág, Verne: Lángban álló szigettenger.
- 18./ szül. év 1930. fogl. tanár, férfi
Berkesi: Huszévesek, Apuleiusz: Az aranyzámár, Hawthorne: A skarlát betű, Gárdonyi: Kék pille, Eötvös K.: Emlékezések, Jókai: Szomorú napok, Jókai: Szabadság a hó alatt, Gárdonyi: Egri csillagok, Kék pille.
- 19./ szül. év 1944. fogl. htb, nő
Uspenszkij: Az élet határán, Amadó: A vízórdító három halála, Kaffka: Lázadó asszonyok, Hegedüs: Erdőntuli veszedelem, Reid: A fehér törzsfőnök
- 20./ szül. év 1945. fogl. fodrász, nő
Verne: A tizenöt éves kapitány, Dumas: A fekete tulipán
- 21./ szül. év 1944. fogl. kereskedő, férfi
Jókai: Szegény gazdagok, Hegedüs: A tisztaeszlári vérvád

- 22./ szül.év 1948. fogl. adminisztrátor, nő
Jókai: Mire megvénülünk, Panova: Ha majd visszatérsz,
Eötvös: A nagy per
- 23./ szül. év 1949. fogl. hegesztő, férfi
Verne: A makaçs keraban
- 24./ szül. év 1937. fogl. szerszám készítő, férfi
Kis Danilo: Manzárd, Regtő J.: Fehér folt
- 25./ szül. év 1948. fogl. gimn.tanuló, nő
Jókai: Szép Mikhál, Ignác: Tüzistennő Hawaiban, Lipták:Regélő
Dunántul
- 26./ szül. év 1929. fogl. htb, nő
Jókai: De kár megvénülni, Knight: Légy hü önmagadhoz, **Santarová**
Ki a tettes?
- 27./ szül. év 1951. fogl. sm., nő
Vitányi: Komédiások, Móricz: Rózsa Sándor a lovát ugratja

Ötvenhat kölcsönző volt ma, néhányat kiemeltem közülük.
Nézzük csak a gyermekrészleget is.
Kezdehennék mindjárt a mesedélutánokkal. Nagyszámu látogatásnak örvend. Itt nemcsak én, de a gyermekek is mesélnok nekem. S a legjobbkat megjutalmazom. Az ő jutalmazásuk részemre 2-3 felnőtt olvasó. Van akit a nagymama elkisér, vagy az idősebb testvér és mindjárt be is iratkozik. A nagymamát is a gyermekrészleghez sorolhatnám, mert legtöbbje a mesekönyvet kéri és viszi, ők a felnőtt gyermekek, helyes hálás olvasók. Még egy kis réteget kell megemlítenem az olvasók táborából. A beteg, a messzelakó öreg olvasók, ahova én magam megyek el. Viszem az előző alkalmakkor megbeszélte könyveket. Ki, mit kért, aszerint. Egy kicsit elvitázunk a mindennapi dolgok felett. Ők nekem elmesélik: bizony kedveském nem így volt "akkor" az az akkor ki tudja hány évtized és néha mit is tartalmaz... Aztán jöjjön el máskor is, ne felejtkezzen el rólan. Ezzel bucsuzunk.

S minden halad a munkás hétköznapi megszokott medrében tovább. S azok a hétfők is csütörtökök, amikor a könyvtári kölcsönzés van, kedves, színes oázisai nemcsak a könyvtárosoknak de a mezőszentgyörgyi könyvtári tagok büntető táborának is.

Kőszegi Józsefné

Könyvkötő szakkör a perkáti könyvtárban.

A könyvtárnak hosszú évekig nagy gondja volt a könyvállomány nagy kihasználtsága. Sok könyv elrongyolódott, lapjaik kijártak.

Nagyon sokat törtem a fejem, hogy mit csináljunk, hogyan javítsuk ki a könyveket. Egyik fiatal olvasóm, Dudás Béla felajánlotta, hogy ő érti a könyvkötést, s szívesen vezetne szakkört.

Szeptember elején az iskolában megbeszéltem az uttörő vezetővel és kihirdettük a pajtások között, hogy jelentkezzenek a könyvtárban induló könyvkötő szakkörbe. Jöttek is fiúk és lányok, harmincnégyen. Sarkot ragasztottak először a könyvekbe. Hetenként két alkalommal szerdán és pénteken jönnek rendszeresen azóta. Minden foglalkozás után diafilmet vetítettünk. A pajtások szorgalmasan jártak, néhányan azonban lemorzsolódtak. Végül tíz szakköri tagunk maradt.

A Megyei Könyvtár könyvkötészetének dolgozói patronálják a szakkört. Hulladék anyagot, ragasztót adtak, hogy a pajtások tudjanak dolgozni. Február 23-án Vinkovich Rita, a könyvkötő műhely vezetője kint volt nálunk. A pajtásokat tanította a könyvjavítási munkákra. Ez nagyon sokat segített. Nagy buzgalommal fogtak hozzá ezek után a könyvek javításához. Közben a szakköri tagok szabadidejükben könyveket árusítottak, behordták a könyvtár szénét, szóval sokféle munkát végeztek, gyűjtötték a pénzt a kirándulásra.

Elérkezett a váravárt nap. Április 22-én kirándulást tettünk a szakkör tagjaival s vezetőjével együtt Székesfehérvárra. Sokat időztünk a könyvkötő műhelyben, ismerkedtek a pajtások a gépekkel, különböző könyvkötési mun-

kákkal. Megnéztük a szép Megyei Könyvtárat. A pajtások egy kis vizsgamunkát is kaptak ekkor a könyvkötő műhelytől. Egy füzettartó elkészítését. Meg is csinálták. Négy pajtás, ifj. Bastics József, Csányi Lajos, Sándor György, Czirok András munkája lett a legjobb- Ezért a pajtások jutalmat kapnak a Megyei Könyvtártól. A többi pajtás, Berényi István, Horváth Attila, Ihos Ferenc, Kovács József, Ordas István és Tüske Ferenc munkája is nagyon szépen sikerült.

Szeptembertől június 4-ig a pajtások 1.500 könyvbe sarkot ragasztottak, 160 kötet könyvet megjavítottak. Társadalmi munkájuk értéke 3.000 forint. Június 5-én a gyermeknapon délután ünnepélyes szülői értekezletet tartottunk a könyvtárban. Meghívtuk a szülőket. A szakkör munkáiból kiállítást rendeztünk az olvasóteremben, hogy lássák a szülők gyermekeik munkáját. A szülők elmondták, hogy hálásak azért, hogy összehívtuk őket. A pajtások ezen a napon a gyermeknap ünnepélyen jó munkájuk jutalmául a Községi Tanács Végrehajtó Bizottságától egy-egy szép oklevelet, a könyvtártól pedig egy-egy szép könyvet, s a Könyvbarát Bizottságtól pedig csokoládét kaptak.

Június 19-én volt nálunk a falunap ezt követően a művelődési hét. A könyvkötő szakkör munkáiból ismét rendeztünk kiállítást az iskolában. A kiállítást kb 70-en nézték meg. A község dolgozói elismerően nyilatkoztak a pajtások munkájáról.

Közben megkezdődött a régen várt vakáció. És ha újra eljön a szeptember, az iskolák benépesülnek, a pajtások kipihenten dolgoznak tovább a könyvkötő szakkörben, azért, hogy minél kevesebb rongyos, javításra szoruló könyv legyen a polcokon...

Havrilla János

Könyvhátralékosaink ügyéről.

Azt a kérdést intézték hozzám, hogy irjak cikket a könyvtári munka valamely jellegzetes, érdekes, időszerű jelenségeiről. - Hosszu tépelődés után a fenti címet irtam le, az ugyan nem éppen érdekes, de állandóan időszerű, s talán érdekes. De mindenképpen olyan téma, amelyről általában nem szeretünk beszélni, mert. - valljuk be - kissé kényes ez az ügy.

És ennek több oka van. Mielőtt azonban részletesen tárgyalnánk, különbséget kell tennünk e témakörben a városi könyvtárak, a polgárosult nagyközségek /nem tudok rá jobb kifejezést használni/ és egyszerű falusi könyvtárak olvasói között. A városi és nagyobb könyvtárak ugy helyezik el a kivitt könyvek kartotékjait, hogy mindig láthatják: kik a soron következő hátralékosok, tehát lejáratú idő szerint. Okos megoldás. Igaz, itt is vannak nagyon elfoglalt idejű nagyon olvasni szerető kölesönzők, akik előre kérik; ha lejárt a könyv olvasási határideje, akkor automatikusan hosszabítsa meg a könyvtáros - felszólítás nélkül. Észszerű megoldás, a statisztika is nő valamicskét az által. Hogy ez így van, tapasztalásból mondom; helyeslem, amelyik könyvtár ezt megteheti. De inkább csak a főhivatású könyvtáros járhat el így.

Mi, az országban tulsulyban levő tiszteletdíjas könyvtárosok, aligha tudjuk követni ezt a jó, de sok ^{időt} kívánó eljárást. Kezdem azon, hogy a rendeletekben és a szokásjogban igen gyéren gyökerező három hét olvasási idő ma már tulságosan eszmei, illuzórikus. Nemcsak több éves könyvtári olvasóimtól nyert tapasztalatok szolgálnak erre bizonyásgul, hanem magaméi is: néha heteken át vagy csak utazva, vagy az alvásból elrabolva jut csak időm az olvasásra, de olvasok, amikor csak lehet. Sokan cselekednek így. De három hét alatt egy jókora terjedelmű könyvet egyéb munka mellett átolvasni lehetetlen, különösen falusi emberek, s különösen nyári munkák dandárja alatt. Ezt több olvasó előre jelzi is.

Miért ne mondjuk meg? - ha mezőgazdasági vidéken három hét letelte után küldözgetnénk ki az olvasóknak a felszólítást, a felnőtt olvasók felét egyenesen elriasztanánk a könyvtártól. Ez így van, s ezen egyelőre semmi nem tud változtatni, talán csak mindinkább könnyebbülő életfornánk. A régi könyvtáros nagyon jól ismeri olvasóit, tehát tudja kinek mikor kell felszólítást küldeni. S bizony, még ez esetben is a könyvtárosnak kell restelkednie, amikor az olvasó elmondja, miért is késett a könyvcserével. A felszólító lapokról ne is beszéljünk. Ez a nyomatvány készpénzzel is bántó nagyobb könyvtárakat veszi figyelembe, amikor azt jelzi, hogy késedelmi összeget fog a szegény olvasó fizetni, ha...stb.

Most ugyan már szelidebb felszólító lapokat is gyárt az ÁKV. De a falusi könyvtárakban sem beiratkozási, sem késedelmi díj nincsen, és ne is legyen.

Milyen szokást alakított ki tehát a gyakorlat?

A könyvtáros figyelembe veszi a felnőtt olvasók átlagos, olvasási idejét, és a felszólításokat ehhez méri. Ez falun általában 5-6 hét. A 14 éven aluli, tehát az általános iskolások helyzete más. Azokat a könyvtáros, tanuló-csoportonként könnyen felszólíthatja személyesen is, vagy az osztályfőnököknek átadja a hátralékosok névsorát; ez az eljárás általában mindig eredménnyel jár, kivéve a nyári hónapokat. Különbözik ezeknek a hátralékosoknak az ügyét igen eredményesen elintézik az általános iskolás aktívák, ha ezt külön feladatként kapják.

Régi tapasztalat, hogy a személyes sértődöttség elkerülése végett /a hivatalos felszólításra sok olvasó rendkívül érzékeny/ legjobb megoldás, ha a könyvtáros igyekszik találkozni az olvasóval, s kéri az elfelejtett könyv kicserélését. Néha egy üzenet eredményesebb a felszólító lapnál, de amelyet ha mégis küldeni kell, legjobb postára bízni, mint esetleg tanulókra. Sajnos, postakönyvünkbe a továbbítás keltét magunknak kell bejegyezni, mert a legújabb postaszabályzat értelmében a posta a közönséges küldeményt nem keltezi. Érthetetlen rendelkezés.

Megtörténik, hogy a másodszeri, tehát a piros sávos felszólító lap is eredménytelen marad. Jó ha ennek okát a könyvtáros valamely módon megtudja. S nincsen elfogadható indok a könyv behozatalára, az ilyen hátralékoszt adja át a helyi tanácsnak. Persze, a tanácsok eljárása nagyon különböző a behajtandó könyv ügyében. Amely tanács szivügyének tekinti a könyvtáros problémáját, az ezt meg is oldja. Akad azonban olyan tanács is, amely különböző okok - eredménytelenül jár közbe a ekkor nincs más megoldás, a könyvtáros részéről, mint éppen ennek a tanácsnak fejével törlésbe vetetni a behajthatatlan könyvet. Ez elszomorító, de ilyen is előfordul.

Akadnak egyszer vagy ritkán kiadott könyvek, amelyeknek utólagos könyvtári beszerzése lehetetlen. És sajnos, akad olvasó, aki szívesen kifizeti az állítólag elveszett könyv árát, csak így megszerezhesse. Legjobb tehát, ha a könyvtáros határozatot hozat a helyi tanács végrehajtó bizottságával, hogy minden elvesztett, be nem szolgáltatott könyv leltári értékét kétszeresen kell visszatéríteni a tanács számlájára. Bizonyos, hogy a szenvedélyes könyvgyűjtők gondolkozóba esnek eltulajdonítási vágyuk végrehajtásában. Viszont beigazolt könyvelvesztés esetén a könyvtáros elégedjen meg azzal, hogy az olvasó a valóban elvesztett könyvet meg tudja szerezni. Nem a behajtandó összeg a fontos, hanem az újra megszerzett könyv, amely mindnyájunké. Nem azt mondom, hogy a hátralékosok ügyét liberálisan kezeljük, Sőt nagyon is következetesnek, erélyesnek kell lennünk a könyvek behajtása terén, de ugyanennyi tapintattal, helyi ismerettel kell kezelnünk a könyvhátralékosaink ügyét. Persze, az volna a legjobb, ha ilyen problémánk fel sem merülne.

Tarka János

Megjegyzés: A szerző által felvetett probléma valamennyi könyvtárunkat érinti. Kérjük - különösen községi - könyvtárosainkat, szóljanak hozzá a felvetett kérdéshez és írják meg véleményüket.

/Szerk./

Tapasztalatsere Heves megyében 1966.

Első állomásunk Eger volt, a megye székhelye. A megyei könyvtárba látogattunk el először. Nagyon zsufolt, megyei könyvtárnak kicsi helyiségeket találtunk, azonnal megnyugtattak bennünket, jövőre új épületbe költöznek. Mi azonnal megígértük, visszajövünk megnézni. Az ismerkedés és üdvözlés után, délután a várost néztük meg, a Tanárképző Főiskola könyvtárában csodálatos, és hatalmas régi könyvek között sétáltunk, megcsodáltuk a gyönyörű kézírásokat, rajzokat, festéseket, régi érdekességeket. Felmáztunk az épület legfelső - nyolcadik - emeletén lévő csillagvizsgálóba, megnéztük a kiállítást, gyönyörködtünk a város szépségében. Megnéztük az új, nagyon modern házasságkötő tervet is, és aki tehette megfogadta itt fog férjhezmenni, megnősülni.

Másnap községekbe látogattunk első állomásunk B á t o r - 700 lakosu kis község 1400 kötetes könyvtára izléses, jó buterzattal ellátott. A polcokon a betűjelzést és a szakirodalomnál a feliratokat, rossz könyvekből készült "választókönyvek" helyettesítik. Így jobban láthatók és nem is mennek olyan hamar tönkre és végül de nem utolsó sorban, szépek.

A könyvtár mellett klubszobát találtunk, ugyancsak jól felszerelve, amit olvasóteremnek is használnak. Televízió, rádió, lemezjátszó, lemezek, ujságok - minden a fiatalok rendelkezésére áll.

Második állomásunk: R e c s k. -

3.500 lakosu, de nagy 5.700 kötetes, ujonnan berendezett, tágas könyvtára van. A járási tanács adta a berendezést /585 olvasója van, de az 500 általános iskolásból csak 24 olvasó./

A könyvtár és a népnüvelés kapcsolatáról is érdeklődtünk, mivel Bartha László elvtárs is velünk volt, járási népnüvelési felügyelőnk. A válasznak örültünk, - a kapcsolat jó. Irodalmi szakkör, irodalmi szinpad működik, a foglalkozások általában a könyvtárban vannak. "Asszonyklub", énekkar, táncsoport működik a községben. A könyvtárban "Világnézeti nevelés"

cimmel, a TIT segítségével előadásorozat volt a téli hónapokban. Általában a könyvtár mindenki előtt nyitva van, kisebb gyűléseket is itt rendeznek.

Sok a folyóirat, talán az magyarázza, hogy a helybenolvasók száma nagy. A mesekönyvek polcairól "Cica - Mica" mosolygott ránk, mackók és babák. Közül szép új szivacs ruhájában, - a Nőtanács ajándékai, feleli a könyvtáros kíváncsiskodásunkra. És ami a babáknál is jobban tetszett, épülő betürendes és szakkatalógus.

Ezután Gyöngyösre mentünk, a járási könyvtárat néztük meg. Gyöngyös 32.000 lakosu, 30.000 kötetes a járási könyvtár, de ebből 10.000 elavult sajnos. A fiókkal együtt 3.000 olvasója van. Viszont vannak szakszervezeti könyvtárak, minden gyárban megtalálható a könyv, ezek ellensúlyozzák a járási könyvtár hiányosságait.

A járási eredményekkel jogosan dicsekszik a könyvtáros, a járásban 54.000 ember él, 1.000 lakosra 1.600 kötet könyv jut, és a községek lakosai 25 %-ban olvasnak. Minden községben önálló könyvtárhelyiség van, de csak egy függetlenített, három félfüggetlenített könyvtáros van a többi tiszteletdíjas. Mivel járásunkban sok könyvtár igényelné az átalakitást, érdeklődtünk az erőforrások felől, általában mindenki segít, KÖFA, Megyei Könyvtári, Járási Tanácsi, Termelőszövetkezeti segítséget kapnak a községek, vannak is szép könyvtárak, - rögtön megállapítottuk.

- itt mindenütt van "fotel" - kísérőnk rögtön felajánlotta, függetlenített könyvtárosért ad fotelt, volt is vita kit hagyjunk ott cserébe?!

Pénteken utolsó állomásunk Karácsond volt:

Két végtelenül agilis lelkes embert találtunk; könyvtáros - népművelő házaspárt. Itt aztán minden kérdésre választ kaptunk, megvizsgálhattuk a népművelés és a könyvtár kapcsolatát. És itt láttuk, hogy mennyit, de mennyit segít a falu kulturális igényeinek kielégítésében, és még inkább felkeltésében az "egységes népművelés."

A község közel 4.000 lakosu, 700 olvasója van és majdnem 6.000 kötet könyve. Miután ezeknek a számoknak háttérét elmondta a könyvtáros, a sok és nehéz munkát, hiszen a kezdet kezdetén 35 könyvvél kezdték az első közös "de" is kibujt, baj van azon a vidéken is az FMSZ ajándékkal, megnyugtattuk mi is vesződünk ezekkel az ajándéksomagokkal. Az első kérdésünk az volt, honnan van ilyen sok könyv, mennyi a könyvbeszerezési keret évenként?

Költségvetésből: 13.000

KÖFA-ból 2.000 Ft. és ehhez jönnek még az ajándékok. Ezen a sok pénzen sok jó könyvet lehet vásárolni, és ha ehhez hozzáadjuk a jó és lelkes munkát, kijönnek az ere mények. A kölcsönzőasztal fiókjából törzslapok helyett sokszínű izléses műanyag tasakok kandikálnak ki, nagyon szépek voltak. Hoztunk belőle egyet-egyet Fejér megyébe is, reméljük nemsokára mi is ilyenekkel dolgozunk.

Szinte mindenféle szakkör, művészeti csoport megtalálható, a kulturházat nagy park veszi körül, ahogy hallgattam a lelkes házaspárt, az volt az érzésem, hogy nehéz népművelési év után, ők örülnek a legjobban a szép könyvtárnak, klubszobának, és főleg az eredményeknek. Miközben minket vezettek végig a helyiségeken, két nagy fiura lettünk figyelmesek, az egyik kölcsönzött, a másik a filmvetítőt készítette elő;

— az egész család dolgozik —, mosolyog a könyvtárosnő. Megelégedve, fel-lelkesülve bucsuztunk, további jó munkát kívánva — arra gondoltunk, mit lehetne megvalósítani mindebből otthon?!

Az utolsó napon reggel O s t o r o s r a látogattunk el, még kétfő ezer lakosu nincs a község, de helyes könyvtárat és klubszobát találtunk itt is. Majd visszamentünk Egerbe; elbucsuztunk a Megyei Könyvtárban, megköszöntük a vendéglátást és a kalauzolást, de hazafelé Hatvanban még megálltunk, minden könyvtárosnak ajánlom, ha erre jár ne mulassza el, nézze meg a teljesen új, nagyon szép járási könyvtárat.

Nagyon jó és szép berendezésű, világos és virágos, szóval minden van benne, amiről egy könyvtáros, egy kis községi könyvtáros, álmodhat saját könyvtárába, de a raktár már most kicsi.

Sok szépet, jót és ötleteset láttunk, de valahogy mindig előbukkant ez a kö-
töszó "de", tehát mindenütt vannak problémák, kisebbek, nagyobbak, persze
mi inkább az eredményeket jegyeztük meg, és igyekszünk fel is használni
őket.

Gratulálunk a Heves megyeieknek a jó eredményekhez, és további jó munkát
kivánunk!

Felföldi Magdolna

H = I = R = E = K

KITÜNTETTEK: V a d ó c z Pál kislángi községi könyvtáros "Kiváló népművelő" kitüntetést kapott eredményes 10 éves könyvtári munkásságáért.

H o r v á t h József enyingi községi könyvtáros pedig a "Szocialista kulturáért" kitüntetést érdemelte ki egy évtizedes könyvtári munkájával és a tömegszervezetekkel való eredményes együttműködésével.

x x x

SZABADTÉRI VETITÉS PÖTÖLLEPUSZTÁN. A Megyei Könyvtár művelődési autójának vezetője, Kovács József a nyár folyamán azokat a településeket is beszervezte filmvetítési hálózatába, ahol nem rendelkeznek ehhez megfelelő helyiséggel. A Pötöllepusztán vetített játékfilmot - amelyhez az istálló fala volt a "színpászor" - a pusztának majdnem minden lakosa, mintegy 50 ember nézte végig. A hasznos kezdeményezést - amennyiben az időjárás engedi - kiterjeszti a megye többi külterületi településeire is.

x x x

KÖNYVTÁROSAINK SOMOGY ÉS GYŐR MEGYÉBEN. A dunaujvárosi járás községi könyvtárosai tapasztalatszere látogatást tettek Somogy megyében, amelynek során a megye szépen berendezett községi könyvtárait tanulmányozták és megtekintették az épülő marcali járási könyvtárat. A bicskei járás községi könyvtárosai Győr megyébe látogattak, ahol különösen a községi könyvtárak helyzetét kísérték figyelemmel és párhuzamot vontak a Győr megyei és hazai viszonyok között.

x x x

ÚJ AUTÓKÖNYVTÁRI KÖLCSÖNZŐÁLLOMÁST létesített a Megyei Könyvtár Polgárdi-Tekerespusztán az Állami Szociális foglalkoztatóban. A település közel 100 lakója örömmel fogadta a Megyei Könyvtár támogatását.

x x x

FELUJÍTÁSOK A MÓRI JÁRÁSBAN. A közeljövőben kerülnek felujításra a bakony-csernyei, a fehérvárcsurgói és az isztiméri községi könyvtárak, amelynek során korszerű könyvtári berendezést is kapnak. Ezzel a szabadpolcos könyvtárak száma hétre emelkedik a járás területén.

x x x

ÚJ HELYISÉGBE KÖLTÖZIK A KISFALUDI FIÓKKÖNYVTÁR szeptember folyamán. A klubszerűen berendezett barátságos helyiség és a felfrissített könyvállomány nagy előrelépést jelent az eddigi áldatlan körülményekhez viszonyítva. Remélhetőleg ez megmutatkozik az olvasók számának emelkedésében és a könyvtár forgalmában is.

x x x

IFJUSÁGI KÖNYVBARÁT KÖR INDUL a Bacsó-Béla téri fiókkönyvtárban, amelynek keretében öt előadásból álló előadássorozatot hallgatnak végig a fiatalok. A program összeállításánál figyelembe veszik a fiatalok igényeit, érdeklődési körét és lehetőséget biztosítanak számukra önálló szereplésre is.

x x x

G Ö R B E T Ü K Ö R

Az olvasókkal való foglalkozás különös módozatai.

I. Közlemény: a levél.

A könyvtáros munka, bármilyen területen végzik is azt, mindig az olvasót szolgálja. Az olvasószolgálati munkatársak pedig abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy közvetlen kapcsolatot teremthetnek az olvasókkal: könyvajánlás, beszélgetés, katalógushasználati tájékoztatás, kiállítás, ajánló polc - mindezek ismert, módszertanilag kidolgozott módozatok.

Van azonban más formája is a kapcsolatnak, amelyről nem szabad megfeledkeznünk. A levél.

Nem az általunk kiküldött szigorú felszólításokról akarunk e helyen beszélni, hanem az olvasók kedves, esetenként bámolatranéltóan aprólékos, más-kor szinte zseniálisan nagyvonalú levelekről.

Szeretjük a leveleket. A problémák megoldására lelkesen vállalkoznak - többnyire kölcsönvett könyvek határidejének meghosszabbításáról van szó - és aztán... dehogyan dobjuk a levélkéket a szemétkosárba! Mi maradna akkor az olvasólélektan buvárainak és az utókornak?!

E közleményünkben néhány értékes dokumentumot mutatunk be gyűjteményünkéből.

Íme:

"Kedves Könyvtáros Néni!"

/Az olvasó a felnőtt könyvtár tagja. A szerk./ Sajnos nevét nem tudom, így más megszólítást nem írhatok. X.Y. vagyok és a könyvtártól kaptam kiegészítést, hogy a könyveket már vigyem vissza. Én sajnos visszavinni nem tudom, mert munkaviszonyom van."

Ugye milyen kedves?

A levél további részéből még kiderül, hogy a könyvek, visszajuttatására vonatkozóan milyen különféle módokon gondolkodott a kedves olvasó, s hogy a posta létezéséről is tudomása van. Így bizony remélhetjük, hogy könyveinket

nég "munkaviszonyának" megszűnése előtt, s nem az iskolaévi megkezdése után visszakapjuk tőle. /Diákolvasó./

Más.

Egy néni azért kéri levélben elnézésünket, mert két könyvet nem tud visszahozni. Pedig "már van egy pár éve, hogy előfizetője vagyok a könyvtárnak - írja. S tovább így hangzik: "A nálam lévő horgolókönyveket az ajtóm előtt lévő sánliról ellopták. Délután megjött a férjem a munkából és én bementem enni adni neki. Azalatt ellopta valaki. Mivel az udvarban sok idegen jár, és a kapu...stb., stb.

Igen. E levél minden sorából érződik a gondosság, az aprólékos figyelem, no és a felelősségvállalás.

Van olyan olvasónk is, aki egyéni problémáin túlmenően nem sajnálja idejét és a papírt arra sem, hogy alkotó javaslatait írásban közölje velünk. Olvasónk, akitől a következő levélrészletet idézzük, kislányával akarta a könyveket visszaküldeni, pontosan határidőre. Egen ám, de a könyvtár társbérletben lakik. A könyvek igéretföldjére nálunk csak a képtár kiállítóteremén és kapuján keresztül lehet bejutni. A kiállítás megtekintéséért fizetni kell, a könyvtárba jövők pedig kötelesek olvasójegyüket felmutatni a bejáratnál. Ha túl szigorú a pénztáros és az olvasó túl szerény, ha ráadásul olvasójegye véletlenül nincs nála a pénze sincs - bizony könnyen hoppon maradhat.

Igy történt ez esetben is. Ine az ebből fakadó, alkotó ötletben kicsucsozó levél:

"A kislányommal a könyveket elküldtem, de nem engedték be, mivel pénz nem volt nála. Bizony nagyon kellemetlen, hogy akármikor megy az ember, leállítják a kapuba. Énszerintem helyesebb volna kiállítás idején a bejáratot máshol megnyitni." Így hangzik a bátortalan és - sajnos - elképzeléseit nem részletező javaslat, javaslat a javából! Megvalósításán lehet töprengeni. A kéréseknek - tudjuk gyakorlatból - ezer és egy oka lehet. Ezek az okok lehetnek módfelett különlegesek. A sok ilyen közül egy példa álljon

itt. Gondos atyai levél:

"Kérem szives elnézésüket, hogy leányom a könyveket nem vitte vissza, de jelenleg Londonban tartózkodik és biztosan elvitte magával. Levélben megkérdezném tőle, de sajnos az angol postások sztrájkja miatt egyelőre nem lehetséges. Ezért szives türelmüket kérem.!!

Igy történt, hogy a jelentős esemény, amely az angol politikai és gazdasági életben valószínűleg nyugtalanságot keltett, nekünk átmenetileg nyugalmat.

Visszont, hogy az országhatárok mennyire nem választhatják el a könyvtári tagot a könyvtártól, arra álljon itt példának az az olvasó, aki Svájcból küldte képeslapon üdvözlését szive könyvtárának, s kérte persze egyben X szánu olvasójegyének meghosszabbítását is.

A megszólításokról és egyéb formai megnyilatkozásokról egész fejezetet lehetne írni. Elsőként ^{idézett} levelünk megszólítása is nagyon tetszett a 25 éves könyvtáros "néminek" a 17 éves diáktól, de legnáltóságteljesebbnek akkor, érezte magát, mikor így szólították meg: "Kedves Könyvtáros Közönség!" Vannak aztán szabályos kérvény beadványaink olyan ügyekben, hogy mondjuk egy könyvet három nappal később óhajtana valaki visszahozni. Természetesen léteznek egyszerű, puritán, sőt anonim olvasók is.

Ine az egyszerű levél:

Cím: Megyei Könyvtár, Székesfehérvár

Feladó: Pityi Palkó, Makuszkavár. /Utca, házszám nincs. A szerk./

Szöveg: "3449. /Világos ugye, ez az olvasójegy száma/ Kérem meghosszabbítani."

Szükszavusága elragadó. Példáját propagálni kell. De ha lenne szükségűen. Anonimus olvasónk - sejtethő talán mit tett - hosszabbítást kért önmaga és a nála lévő könyvek megnevezése nélkül.

Elhatároztuk, hogy a lelkiismeretes olvasók és a lélekbuvár könyvtárosok örök összhangja érdekében a "mindent az olvasóért" mozgalom jelszava alatt, kiképeztetjük magunkat irásszakértőkké. Így gyümölcsösebb lehet az olvasókkal való kapcsolataink levelező módozata.

Közli:

Éva prim hegedűs, a Megyei Könyvtár
Szimpatikus Zenekárának levelező
művésze.

TARTALOM

dr. Csongor Endréné: Eredményeink és gondjaink..... 1. old.

AZ OLVASATÁS LÉLEKTANÁHOZ.

Galántai Béla: Szabálytalan beszámoló egy mikróvizsgálatról..... 5.

Hegedüs Éva: A szemmagasságban elhelyezett könyvek előnyös
helyzete a szabadpólcon.....11.

Gévay Ágnes: Olvasóterv.....13.

dr. Farkas Józsefné: A gyermekkönyvtári kézikönyvtár használata-
táról.....18.

KÖNYVTÁRAINK ÉLETÉBŐL.

Kőszegi Józsefné: Mezőszentgyörgyi krónika.....20.

Havrilla János: Könyvkötő szakkör a perkáti könyvtárban.....24.

Tanka János: Könyvhátralékhsaink ügyéről.....26.

Felföldi Magdolna: Tapasztalatcsere Heves megyében 1966.....29.

HIREK.....33.

GÖRBE TÜKÖR.

Hegedüs Éva: Az olvasókkal való foglalkozás különös módzatai....35.

KÖNYVTÁRI HIRADÓ

Fejér megye közművelődési könyvtárosai számára, /körlevélként/. Szerkeszti:
a Vörösnarty Mihály Megyei Könyvtár módszertani csoportja, Székesfehérvár
Bartók Béla tér 1. Telefon: 26-84. Felelős kiadó: dr. Csongor Endréné.

Készült a Vörösnarty Mihály Megyei Könyvtár
házi sokszorosítóján, 350 példányban;
A címlapterv Galántay György munkája.

1966. szeptember.